

ARCHIWUM
INSTYTUTU CHEMII FIZYCZNEJ I TEORETYCZNEJ POLITECHNIKI WROCLAWSKIEJ 1994-2014
Praca zbiorowa pod redakcją L. Komorowskiego

Spis treści

Przedmowa

Część I WSPOMNIENIA I REFLEKSJE

Katedra Chemii Fizycznej	<i>Andrzej Olszowski</i>
W chemii fizycznej i wśród wydarzeń	<i>M. Magdalena Szostak</i>
Pół wieku (z okładem) z Politechniką	<i>Juliusz Sworakowski</i>
Jakie to były konferencje!	<i>Antoni Chyla</i>
Chemia kwantowa, obliczeniowa i modelowanie molekularne	
w Politechnice Wrocławskiej	<i>W. Andrzej Sokalski.</i>
Świetlana przyszłość	<i>Marek Samoć</i>
Wybór myśli. Spotkania polsko-francuskie.	<i>Tadeusz Luty</i>
Wszystkie drogi prowadzą do Wrocławia	<i>Ludwik Komorowski</i>
Krzysztof Pigoń. Biografia naukowa.	<i>M. Magdalena Szostak</i>
	<i>Ludwik Komorowski</i>
Kazimierz Gumiński. Życie i twórczość.	<i>Teresa Życzkowska,</i>
	<i>Piotr Petelenz,</i>
	<i>Ludwik Komorowski</i>
In memoriam	<i>M. Magdalena Szostak</i>
	<i>Piotr Nowak</i>

Część II BIBLIOGRAFIA

Doktoraty	
Habilitacje	
Publikacje naukowe w czasopismach międzynarodowych	
Publikacje lokalne	
Popularno-naukowe.	
Recenzje.	
Historia oraz dyskusje akademickie.	
Lokalne doniesienia i komentarze naukowe.	
Książki i rozdziały w opracowaniach zbiorowych	
Podręczniki	
Monografie oraz rozdziały w wydawnictwach zbiorowych.	
Opracowania historyczne i popularne.	
Wystąpienia konferencyjne	
Patenty	

Posłowie.

Skorowidz nazwisk (brak)

Okładka 2, Okładka 3.

Przedmowa

Instytut Chemii Fizycznej i Teoretycznej istniejący w latach 1994-2014 w Politechnice Wrocławskiej był trzecią kolejną formą organizacyjną grupy fizykochemicznej, wywodzącej się od pierwszego profesora chemii fizycznej, Kazimierza Gumińskiego. Objął on wakującą Katedrę Chemii Fizycznej na wspólnym wydziale Politechniki i Uniwersytetu we Wrocławiu w roku 1948. Nieobsadzona katedra istniała formalnie od pierwszych dni tej uczelni pozostając pod opieką profesora chemii nieorganicznej Włodzimierza Trzebiatowskiego, który zatrudnił pierwszego jej pracownika, studenta Zdzisława Ruziewicza, na stanowisku demonstratora w sierpniu roku 1946. Katedra przetrwała do roku 1968, historię jej rozwoju opisywali oszczędnie sami jej twórcy.^{1,2}

W latach 1969-1993 środowisko fizykochemików stało się częścią Instytutu Chemii Organicznej i Fizycznej, jednego z sześciu instytutów utworzonych na Wydziale Chemicznym. Zgrupowani byli początkowo w dwóch zakładach (chemia fizyczna, fizyka chemiczna), trzeci zakład (chemia kwantowa) wyodrębnili w roku 1984. Pełną bibliografię dorobku grupy fizykochemicznej z tego okresu, a także z poprzedzającego go etapu katedry, opracowała Aleksandra Lewanowicz.³ Obok ścisłej bibliografii publikowanego dorobku, jej dzieło zawiera szczegółową dokumentację wydarzeń takich jak seminaria, doktoraty, habilitacje i konferencje z okresu niemal 50 lat od powstania katedry do sformowania przez grupę własnego instytutu w roku 1994.

Obecne opracowanie jest kolejnym logicznym krokiem na drodze dokumentowania historii rozwoju środowiska fizykochemików w Politechnice Wrocławskiej. Wyodrębniano w nim nowe kierunki badań i nauczania, lecz zachowywano łączność, której podstawą była wspólna tradycja.

Archiwum Instytutu Chemii Fizycznej i Teoretycznej obejmuje okres formalnego istnienia instytutu, tj. pełne lata kalendarzowe 1994-2014. Bazując na archiwalnych danych dokumentujących dorobek naukowy pracowników w Politechnice, sporządzono bibliografię publikacji, których autorami byli członkowie grupy fizykochemicznej, a zarazem pracownicy Politechniki. Liczne długoterminowe wyjazdy pracowników owocowały niekiedy dorobkiem poza okresem ich zatrudnienia lub publikowanym bez afiliacji Politechniki. Zgodnie z regułami dokumentacji, prac takich w spisach nie uwzględniono.

Publikacje podzielono na szereg oczywistych kategorii, bazując na pełnym ich opisie bibliograficznym. Wyodrębniono: publikacje naukowe, wystąpienia konferencyjne, publikacje lokalne itp. oraz książki i rozdziały w opracowaniach zbiorowych. Odrębną grupę stanowi spis patentów. Zgodnie z informacyjnym charakterem obecnego dzieła, opis wszystkich pozycji ograniczono do elementów podstawowych, umożliwiających ich identyfikację w oryginalnych źródłach.

¹ K. Pigoń, Z. Ruziewicz, *Wiad. Chem.* 1992, **46**, 7.

² K. Pigoń, A. Olszowski, *Wiad. Chem.* 1998, **52**, 618.

³ A. Lewanowicz, *Archiwum chemii fizycznej. Bibliografia specjalna 1945-1995*. Biuletyn Instytutu Chemii Fizycznej i Teoretycznej Politechniki Wrocławskiej, nr 1, wrzesień 1995.

Ważną częścią bibliografii są spisy nadawanych stopni naukowych: doktoratów i habilitacji. Obejmują one okres szerszy niż spis publikacji tj. od 1 stycznia 1994 – do 30 czerwca 2018, aby uwzględnić najbardziej aktualny stan awansów osób, które rozpocząły swoją karierę w okresie istnienia instytutu. Spisy obejmują stopnie w zakresie fizykochemii nadawane przez Instytut Chemii Fizycznej i Teoretycznej lub Wydział Chemiczny osobom bez względu na ich zatrudnienie. Dla osób zatrudnionych w byłym instytucie i jednostkach, które z niego powstały (wg stanu na dzień 30.06.2018), w spisach ujęto także stopnie uzyskiwane w innych specjalnościach oraz innych instytucjach; miały one znaczący wpływ na ewolucję profilu naukowego opisywanej grupy.

Nowym i oryginalnym składnikiem *Archiwum* są wspomnienia profesorów. Najstarszy (AO), od wielu lat w stanie spoczynku, rozpoczął pracę w Katedrze Chemii Fizycznej w roku 1957; najmłodszy (MS), wciąż zawodowo czynny, był zatrudniony w Instytucie Chemii Organicznej i Fizycznej w roku 1974. Ich relacje i refleksje obejmują zatem pełny okres zmian wewnętrznych Wydziału Chemicznego oraz rozwoju Politechniki na tle wydarzeń krajowych w burzliwym okresie przemian. Osobisty charakter tych tekstów pisanych przez doświadczonych autorów o szerokim, analitycznym spojrzeniu oraz niezwykle różnorodne formy w jakich są prezentowane, czynią ze wspomnień seniorów wyjątkowe dokumenty historyczne do wykorzystania przez kolejne naukowe generacje.

Autorzy *Archiwum*, którego inicjatorką była prof. Magdalena Szostak, dedykują swoje dzieło władzom Wydziału Chemicznego, z wdzięcznością za wsparcie ich pracy, która nie mogłaby zostać wydana bez życzliwości Wydziału. Autorzy mają nadzieje, że ich dzieło zostanie docenione także przez ich przyjaciół, rówieśników i następców. Za kolejne ćwierć wieku, w stulecie powstania Katedry Chemii Fizycznej, czynni będą na Wydziale profesorowie, którzy dziś dopiero zdobywają stopnie doktorskie i habilitacje – to z myślą o nich powstało *Archiwum*. Wiedza o własnej przeszłości może być dla nich ważnym oparciem wśród wyzwań, podobnie jak była pomocą dla poprzednich pokoleń.

(LK)